

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Pět základních skupin životního pojištění	
Název pojištění	Zaručená částka při dožití
Kapitálové pojištění	ANO (jednorázová částka)
Důchodové pojištění	ANO (důchod)
Rizikové pojištění	ANO (rovna 0)
Univerzální pojištění	NE, je ale zaručeno zhodnocení
Investiční pojištění	NE, plnění je vázáno na podílovou jednotku

Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění je typem životního pojištění, kdy pojištěný platí výlučně za to, že je pojištěn na určitou částku na smrt. **Neobsahuje žádnou spořicí složku** a veškeré zaplacené pojistné je spotřebováno na krytí pojistné ochrany a poplatky pojišťovny, tj. „propadá“ pojišťovně. V případě ukončení pojistné smlouvy **není vyplaceno žádné plnění**. K výplatě sjednané pojistné částky dochází v případě, že dojde k úmrtí klienta nebo v případě sjednání připojištění je pojistné plnění vyplaceno podle sjednaných podmínek.

Tento produkt je vhodný pro ty, kteří **chtějí zabezpečit své blízké** pro případ smrti nebo chtějí pojištění vinkulovat ve prospěch jiného subjektu, tj. lze jej použít k zajištění hypotéky či jiných úvěrových produktů.

Výhody a nevýhody rizikového ŽP

- + garantovaná pojistná částka pro případ smrti
- + rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- + sjednání pevné nebo klesající pojistné částky
- + sjednání pojištění již na dobu 1 roku
- neobsahuje spořicí složku

Rizikové životní pojištění, na rozdíl od kapitálové či investiční varianty, **nesplňuje zákonné podmínky pro daňovou uznatelnost**. Daňový odpočet se totiž aplikuje jen na produkty se spořicí složkou životního pojištění.

Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění v sobě zahrnuje pojištění pro případ smrti nebo dožití. Pojistná částka může být pro obě rizika stejná nebo si klient může zvolit zvlášť pojistnou částku pro případ smrti a zvlášť pojistnou částku pro případ dožití. Navíc nabízí **garantované zhodnocení finančních prostředků**, když maximální výše technické úrokové míry činí 2,4 % (vyhláška č. 458/2006 Sb.). Kapitálové pojištění můžeme považovat za dlouhodobý produkt, pro maximalizaci zhodnocení se doporučená doba trvání pojištění pohybuje od 10 let výše.

Ze zaplaceného pojistného jsou odečteny náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky. Zbývající část pojistného slouží k tvorbě rezervy pojištění. V případě úmrtí klienta pojišťovna vyplatí obmyšlené osobě sjednanou pojistnou částku. V případě dožití bude pojištěnému vyplacena sjednaná pojistná částka včetně podílů na výnosech.

Výhodou produktu zůstávají daňové odpočty, které umožňují odečíst ze základu daně 12.000 korun.

Výhody a nevýhody kapitálového ŽP

- + garantovaná pojistná částka pro případ smrti nebo dožití
- + garantované minimální zhodnocení finančních prostředků (TÚM)
- + rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- + daňová uznatelnost zaplaceného pojistného
- nelze libovolně měnit nastavení pojištění
- nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění

Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění v sobě kombinuje **pojistnou ochranu s možností dosáhnout zajímavého zhodnocení**. Přináší zpravidla vyšší zhodnocení finančních prostředků než v případě kapitálového životního pojištění, které ale nebývá garantováno. Klient může zvolit z nabídky několika investičních fondů lišících se předpokládaným zhodnocením finančních prostředků a podstupovanou mírou rizika. Míra dosaženého zhodnocení je závislá na zvolené investiční strategii a investiční riziko je celé na straně klienta.

Standardem je přitom možnost změnit poměr finančních prostředků mezi pojistnou ochranou a zhodnocením finančních prostředků v závislosti na volbě výše pojistné částky a výše pojistného. V průběhu doby trvání pojištění lze také měnit rozložení finančních prostředků mezi vybrané fondy.

Investiční životní pojištění tedy je vhodné zejména pro ty, kteří:

- chtějí zabezpečit své blízké v případě smrti
- chtějí dlouhodobě a pravidelně zhodnocovat finanční prostředky
- akceptují vyšší míru rizika podle zvolené investiční strategie
- chtějí volně nakládat s naspořenými finančními prostředky
- chtějí aktivně ovlivňovat spořicí složku pojištění různou volbou investiční strategie

Část zaplaceného pojistného je spotřebována na krytí pojistné ochrany a poplatky pojišťovny (v případě, že je sjednána riziková složka), zbývající prostředky jsou investovány, tj. jsou z nich nakoupeny podílové jednotky, které pojišťovna vloží na **individuální účet klienta**. V případě úmrtí klienta je dle individuálních podmínek pojišťoven vyplacena pojistná částka nebo aktuální hodnota individuálního účtu, popřípadě obojí.

Výhody a nevýhody investičního ŽP

- + možnost měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany
- + rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- + možnost aktivně měnit investiční strategii během trvání pojištění

- + možnost vkládat a čerpat finanční prostředky v průběhu trvání pojištění
- + daňová □natelnost zaplaceného pojistného
- není garantována výše zhodnocení
- není garantována pojistná částka při dožití

Ačkoli je o IŽP možná zájem, ve světě financí není kontroverznějšího finančního produktu. Finančním zprostředkovatelům z něj totiž plynou největší provize, a tak se je snaží klientům co nejvíce doporučovat.

Podle etického kodexu Asociace finančních zprostředkovatelů mají poradci zájmy klienta nadřadit nad zájmy své, ale zároveň platí, že provize získávají z podepsaných smluv.

IŽP není vhodné pro každého. Je kombinací životní pojistky a spoření. Klient si může zvolit, jaká část pravidelné měsíční úložky jde na pojištění a jakou může investovat do podílových fondů. Do produktu je možné namíchat i krytí na další rizika, například úraz nebo nemoc.

Odborníci upozorňují, že IŽP by si měli sjednávat výhradně klienti s dlouhým investičním horizontem, tedy takoví, kteří své peníze mohou postrádat velmi dlouhou dobu, tedy 20 až 30 let. Navíc má sloužit především jako životní pojistka, a až v druhé řadě jako spořicí či investiční nástroj.

První dva až tři roky jdou pravidelné úložky zpravidla výhradně do poplatků a skutečný výnos se začne vytvářet až po deseti letech, někdy i déle. Pokud by chtěl člověk vyzvednout peníze dřív, přijde téměř o všechno, co vložil. Ideální investiční horizont překračuje 20 let..

Běžný smrtelník se v podmínkách produktu vyzná jen těžko a ještě složitější je pochopit strukturu poplatků ze sazebníků pojišťoven nebo pojistných smluv. Určitým vodítkem může být ukazatel TANK zveřejňovaný na stránkách www.t-a-n-k.eu. Tento parametr vyjadřuje, jakou část budoucí hodnoty investice spotřebují poplatky.

Tabulka (viz níže) obsahuje pět nejdražších a pět nejlevnějších investičních životních pojistek s parametrem Tank na českém trhu. U nejdražších produktů spolknou poplatky z částky vložené na investice bezmála 50 procent (viz tabulka níže).

Kolik z budoucí hodnoty investice ukrojí poplatky (%)

Pět nejlevnějších IŽP	
Aegon Invest & Live	28,6
Wüstenrot Invest	29,3
Pojišťovna ČS Flexi Invest 2008	34,2
Allianz Rytmus	34,4
Uniqa Finance Life F1	35,1
Pět nejdražších IŽP	
ING Investor Plus	48,8
ING Top Life	47,8
Aviva Easy Life	46,1
Aviva Benefit	44,3
ČSOB Variace	43,3

Poznámka: Poplatky počítají s horizontem 30 let. Údaje jsou platné k 11.11. 2008. ZDROJ: WWW.T-A-N-K.EU

Procenta zaplacených poplatků by ale neměla být jediným kritériem pro posuzování vhodnosti daného produktu. Pokud je smlouva nastavena, jak má, tedy že spořicí složka je minimální, pak není příliš důležitý. Podstatná jsou pojistná krytí. Vzájemné porovnání produktů jednotlivých pojišťoven je ale prakticky nemožné kvůli jejich složité struktuře.

Nespornou výhodou IŽP je možnost daňového odpočtu. Poplatník si od svého daňového základu může odečíst až 12 tisíc korun a tak snížit svoji daňovou povinnost.

Důchodové životní pojištění

Hlavní znaky důchodového pojištění:

- po uplynutí pojistné doby pojišťovna vyplatí pojistnou částku přímo pojištěnému, a to jednorázově nebo formou pravidelného důchodu
- výplata naspořené částky může mít různou podobu – výplata důchodu ve zvolených periodách nebo výplata důchodu po stanovený počet let
- délka trvání pojištění a výše pojistné částky záleží na přání klienta, přičemž konec pojištění bývá stanoven zpravidla dosažením věkové hranice 50-70 let
- protiinflační program zaručuje ochranu nastřádaných peněz (o míru inflace se zvyšuje výše pojistného i pojistné částky, takže uložené finanční prostředky neztrácejí na hodnotě)
- v některých případech pojišťovna zaručuje, v případě dobrých hospodářských výsledků, zvýšení spořicí části pojistného o tzv. technickou úrokovou míru
- možnost sjednání doplňkových pojištění (např. úrazového pojištění pro případ smrti následkem úrazu, pro případ trvalých následků, atd.)

Výhody a nevýhody důchodového ŽP

- + garantovaná výplata sjednané pojistné částky
- + rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- + garantované minimální zhodnocení finančních prostředků (TÚM)
- + daňová uznatelnost zaplaceného pojistného
- nelze libovolně měnit nastavení pojištění
- nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění

SHRNUTÍ VLASTNOSTÍ ŽP

Vlastnosti	Druh životního pojištění				
	Rizikové	Kapitálové	Flexibilní	Investiční	Důchodové
Krytí rizika (smrti)	✓	✓	✓	✓	✗
Tvorba kapitálové hodnoty	✗	✓	✓	✓	✓
Aktivní ovlivňování výnosu	✗	✗	✗	✓	✗
Garantované zhodnocení	✗	✓	✓	✗	✓
Flexibilita	✗	✗	✓	✓	✗
Daňová uznatelnost	✗	✓	✓	✓	✓

Zdroje

www.finance.cz

www.penize.cz

www.mesec.cz